

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU-4110-01-04/2012
R/12/007

Lublin, dnia 11 lipca 2012 r.

Pan
st. bryg. Andrzej Rusinek
Komendant Powiatowy
Państwowej Straży Pożarnej
w Łukowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, (dalej: „ustawa o NIK”), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie skontrolowała w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Łukowie (dalej: „Komenda” lub „KP PSP”) prowadzenie czynności kontrolno-rozpoznawczych w zakresie możliwości ewakuacji ludzi z obiektów użyteczności publicznej w latach 2007-2012 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 24 maja 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r. w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli², przekazuje Panu Komendantowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie skontrolowaną działalność, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Pozytywną ocenę uzasadniają w szczególności:

- prawidłowe przeprowadzanie czynności kontrolno-rozpoznawczych w nadzorowanych obiektach użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego,
- bezzwłoczne wydawanie decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych naruszeń przepisów przeciwpożarowych, w tym dotyczących możliwości ewakuacji ludzi,
- terminowe przekazywanie sprawozdań z działalności KP PSP do Komendy Wojewódzkiej PSP w Lublinie.

---

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² Dz. U. Nr 227, poz. 1482 ze zm. zwana dalej *ustawą nowelizującą*.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- niepodjęciu czynności sprawdzających realizację postanowień decyzji administracyjnych dotyczących usunięcia nieprawidłowości w budynkach uznanych za zagrażające życiu ludzi,
- przeprowadzeniu czynności kontrolno-rozpoznawczych bez upoważnienia, braku potwierdzenia daty doręczenia stronie upoważnienia do przeprowadzenia tych czynności w 14 spośród 53 skontrolowanych postępowań oraz nieterminowym przekazaniu Komendantowi Powiatowemu („Komendant”) czterech spośród 53 protokołów z czynności kontrolno-rozpoznawczych,
- podawaniu w sprawozdaniach zawyżonej liczby obiektów, w których ujawniono nieprawidłowości mogące skutkować zagrożeniem życia ludzi.

1. NIK pozytywnie ocenia planowanie i realizację działań kontrolno-rozpoznawczych, pomimo stwierdzonych uchybień.

W okresie objętym kontrolą Komendant sporządzał roczne plany czynności kontrolno-rozpoznawczych. Zgodnie z wymogami § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 października 2005 r. w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną³ (dalej: „rozporządzenie MSWiA z 24.10.2005 r.”) w planach powinien być podany zakres prowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych („czynności”), zgodnie z katalogiem ustalonym w art. 23 ust. 3 pkt 1-8 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej⁴ (dalej: „ustawa o PSP”). Plany na lata 2007, 2008, 2009 i 2010 nie zawierały tych informacji, za wyjątkiem czynności związanych z ustalaniem najbardziej prawdopodobnej przyczyny powstania pożaru (pkt 7). Natomiast zgodnie z wymogami sporządzano je z dokładnością co najmniej do kwartału oraz określały one obiekty, tereny i urządzenia, których dotyczyło przeprowadzenie czynności.

Ogółem w badanym okresie przeprowadzono 541 czynności, z których 343 dotyczyło obiektów użyteczności publicznej⁵, a nieprawidłowości w zakresie przepisów przeciwpożarowych ujawniono w 103 z nich. Kontrola wykazała, że w sprawozdaniach półrocznych sporządzanych przez Komendę na podstawie rozporządzenia z 24.10.2005 r. (zał. nr 1) za lata 2007-2011 zamiast liczby obiektów, w których stwierdzono nieprawidłowości mogące skutkować zagrożeniem życia ludzi podawano liczbę ujawnionych nieprawidłowości. W sprawozdaniach podano ogółem, że dotyczyło to 38 obiektów, podczas gdy faktycznie nieprawidłowości te występowały jedynie w 25. W następstwie ujawnienia tych nieprawidłowości Komendant wydał 25 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych zagrożeń życia ludzi.

2. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z uchybieniami prowadzenie i dokumentowanie czynności kontrolno-rozpoznawczych.

---

³ Dz. U. nr 225, poz. 1934.

⁴ Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68 ze zm.

⁵ obiekty wymienione w pkt 1 (poz. 1 do 14) i 2 (poz. 1 do 6) załączników nr 1 i 2 do rozporządzenia MSWiA z dnia 24.10.2005 r.

W Komendzie utworzono samodzielne stanowisko ds. czynności kontrolno-rozpoznawczych. W badanym okresie czynności te prowadzili wyłącznie strażacy spełniający wymogi określone w § 11 ust. 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia MSWiA z 24.10.2005 r., na podstawie upoważnień wydanych przez Komendanta.

Kontrola dokumentacji dotyczącej 53 czynności, w tym 25 w których ujawniono nieprawidłowości skutkujące uznaniem kontrolowanych obiektów za zagrażające życiu ludzi, wykazała, że:

- przeprowadzono je po doręczeniu kontrolowanym upoważnień do dokonania tych czynności w terminach wskazanych w art. 23 ust. 7 ustawy o PSP, w 14 przypadkach fakt doręczenia nie został udokumentowany,
- upoważnienia do prowadzenia czynności spełniały wymogi określone w art. 23 ust. 8 ustawy o PSP, a protokoły zostały podpisane przez kontrolujących i kontrolowanych oraz zawierały wszystkie elementy wymagane przepisami § 10 ust. 2 rozporządzenia MSWiA z 24.10.2005 r., w tym opis uchybień mogących powodować zagrożeniem życia ludzi,
- stosownie do wymogów art. 23 ust. 16 ustawy o PSP, kontrolujący przekazali 38 protokołów z czynności Komendantowi w dniu ich sporządzenia lub następnego dnia, 11 z nich ze zwłoką od trzech do siedmiu dni, natomiast cztery protokoły ze zwłoką powyżej siedmiu dni,
- wyniki prowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych oraz postępowania pokontrolnego ujmowano w zestawieniach sporządzanych według wzoru określonego w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia MSWiA z 24.10.2005 r. (§ 13 ust. 1 i 2), które przekazywano Komendantowi Wojewódzkiemu PSP w terminach określonych w § 14 ust. 1 ww. rozporządzenia.

3. We wszystkich 25 przypadkach, w których KP PSP stwierdziła nieprawidłowości skutkujące uznaniem budynków za zagrażające życiu ludzi, Komendant wydał decyzje administracyjne nakazujące ich usunięcie w ustalonym terminie. Obiekty te użytkowano z naruszeniem § 12 obowiązującego do 30.06.2010 r. rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów⁶ lub § 16 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów⁷, a ujawnione nieprawidłowości polegały na:

- przekroczeniu dopuszczalnej długości dojść ewakuacyjnych (budynki: Dom Pomocy Społecznej („DPS”) w Ryżkach, Dom Dziecka w Radoryżu Smolanym, DPS w Łukowie, Ośrodek dla Uchodźców w Łukowie, Szpital Psychiatryczny w Łukowie, Przedszkole Nr 3 w Łukowie, Dom Kultury w Woli Gułowskiej, SP ZOZ w Łukowie, UM i SP Łuków, UG w Krzywdzie);
- występowaniu materiałów łatwo zapalnych na drogach ewakuacyjnych (ZS Nr 1 w Łukowie, SP w Fiukówce, Gimnazjum Nr 2 w Łukowie, Przedszkole Integracyjne Nr 1 w Łukowie, Przedszkole Katolickie w Łukowie, Łukowski Ośrodek Kultury, UG w Woli Mysłowskiej, kino w Łukowie, Przedszkole Nr 3 w Łukowie, Dom Kultury w Woli Gułowskiej, UG w Wojcieszkowie, UM i UG w Stoczku Łukowskim);

⁶ Dz. U. Nr 80, poz. 563. (dalej: „rozporządzenie MSWiA z 21.04.2006 r.”)

⁷ Dz. U. Nr 109, poz. 719. (dalej: „rozporządzenie MSWiA z 07.06.2010 r.”)

- braku urządzeń zapobiegających zadymieniu dróg ewakuacyjnych (Przedszkole Nr 7 w Łukowie, DPS w Ryżkach, Przedszkole Nr 2 w Łukowie, DPS w Łukowie, ZO w Stoczku Łukowskim, Przedszkole Integracyjne Nr 1 w Łukowie, Przychodnia Rejonowa w Stoczku Łukowskim, Przedszkole Nr 3 w Łukowie, SP ZOZ w Łukowie);
- braku awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego (Przedszkole Nr 7 w Łukowie, Przedszkole Nr 2 w Łukowie, Przedszkole Integracyjne Nr 1 w Łukowie, Przedszkole Katolickie w Łukowie, Przychodnia Rejonowa w Stoczku Łukowskim, Szpital Psychiatryczny w Łukowie, Łukowski Ośrodek Kultury, Przedszkole Nr 3 w Łukowie, Szpital Psychiatryczny w Łukowie, SP ZOZ w Łukowie).

Zastrzeżenia NIK dotyczą nadzoru Komendanta nad realizacją postanowień wydanych decyzji administracyjnych dotyczących usunięcia nieprawidłowości w budynkach uznanych za zagrażające życiu ludzi. Spośród 25 decyzji dotyczących budynków uznanych za zagrażające życiu ludzi w siedmiu przypadkach Komendant posiadał wiedzę o usunięciu stwierdzonych zagrożeń (w sześciu z nich wynikała ona z informacji przekazanych przez właścicieli lub zarządców budynków zweryfikowanych i potwierdzonych w trakcie kolejnych czynności kontrolno-rozpoznawczych). W siedmiu przypadkach nie upłynął termin realizacji obowiązków ustalony w decyzjach. W jednym przypadku (dot. Szpitala Psychiatrycznego w Łukowie) podczas czynności kontrolno-rozpoznawczych 30 marca 2012 r. stwierdzono niewykonanie nałożonych obowiązków, co stanowiło podstawę do odmowy przedłużenia terminu na ich wykonanie. W pozostałych 10 przypadkach Komendant nie miał informacji, czy nakazane decyzjami obowiązki zostały wykonane, pomimo, że od wyznaczonego terminu (wg stanu na maj 2012 r.) upłynęło: do jednego roku – w sześciu przypadkach (dot. Przedszkoli Nr 2, 3 oraz Przedszkola Katolickiego w Łukowie, UG w Woli Mysłowskiej oraz Wojcieszowie, a także Domu Kultury w Woli Gułowskiej), do dwóch lat – w trzech przypadkach (dot. Szkoły Podstawowej w Fiukówce, Domu Dziecka w Radoryżu Smolanym oraz Ośrodka dla Uchodźców w Łukowie) oraz powyżej dwóch lat – w przypadku budynku kina w Łukowie. Zgodnie z art. 20 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁸ Komendant jest organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym.

4. Kontrola wykazała, że jedynie niektórzy właściciele lub zarządcy budynków użyteczności publicznej wypełniali obowiązki wynikające z § 17 ust. 1 i 4 rozporządzenia MSWiA z 07.06.2010 r. i powiadamiali Komendanta o terminie przeprowadzenia praktycznych sprawdzeń organizacji oraz warunków ewakuacji z obiektów. Liczba powiadomień wynosiła od trzech w roku 2007 do 22 w roku 2011 na 65 budynków użyteczności publicznej funkcjonujących na terenie działania Komendy (42 obiekty szkolne, jeden szpitalny, osiem stanowiących siedzibę przedszkoli i żłobków oraz 14 o charakterze administracyjno-biurowym). Komendant zgodnie z art. 13 ust. 6 lit. 11 ustawy o PSP zobowiązany jest do nadzorowania przestrzegania przepisów przeciwpożarowych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

---

⁸ Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.

- 1) sporządzanie rocznych planów czynności kontrolno-rozpoznawczych zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia MSWiA z 24.10.2005 r.,
- 2) dokumentowanie terminów doręczenia kontrolowanym upoważnień do przeprowadzania czynności kontrolno-rozpoznawczych, niezwłoczne przekazywanie Komendantowi protokołów z czynności kontrolno-rozpoznawczych oraz przekazywanie Komendantowi Wojewódzkiemu PSP prawidłowo sporządzanych zestawień wyników tych czynności,
- 3) sprawdzenie wykonania nakazów w 10 budynkach uznanych przez KP PSP za zagrażające życiu ludzi,
- 4) monitorowanie realizacji postanowień decyzji administracyjnych i prowadzenie postępowań egzekucyjnych w przypadku nieusunięcia zagrożeń życia ludzi,
- 5) zwiększenie nadzoru nad realizacją obowiązku praktycznego sprawdzania organizacji oraz warunków ewakuacji.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r. w związku z art. 2 ustawy nowelizującej, oczekuje przedstawienia przez Pana Komendanta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r. w związku z art. 2 ustawy nowelizującej, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r. w związku z art. 2 ustawy nowelizującej, termin nadesłania informacji o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.